

§ 58.

Medens Køberen efter § 57 i Almindelighed er afskaaren fra at hæve Købet derved, at han ikke er i Stand til at tilbagegive Salgsgegenstanden i væsentlig uforandret Stand, er det paa den anden Side en Selvfølge, at denne Regel ikke gælder i Tilfælde, i hvilken Køberen under Udøvelsen af eller til Befrielse for sin Omsorgspligt i Medfør af § 55 har afhændet eller paa anden Maade skilt sig af med Genstanden. I Lighed med Bestemmelserne i flere fremmede Lovgivninger, f. Eks. den tyske borgerlige Lovbogs §§ 350—53, jfr. § 467, indeholder Udkastet derhos i § 58 nogle Undtagelser fra den anførte Regel i § 57, for Tilfælde, i hvilke det vilde medføre ubillig Haardhed mod Køberen at nægte ham Ret til at træde tilbage fra Købet og saaledes henvise ham til at kræve Prisafslag og derved have hele Byrden af at skulle udvinde den økonomiske Værdi af Salgsgegenstanden.

Dette gælder først og fremmest om det Tilfælde, at Genstandens Undergang eller Forandring skyldes en hændelig Begivenhed eller Genstandens egen Beskaffenhed. Her at afskære Køberen fra at hæve Købet vilde medføre en ganske ugrundet Berigelse for Sælgeren, der naturligvis ikke bør kunne overføre Risikoen for Salgsgegenstanden paa Køberen ved Levering af en Genstand, som denne med Rette afviser. Men selv om Genstandens Undergang eller Forandring skyldes Køberens egne Foranstaltninger, bør han ikke derfor altid være afskaaret fra at hæve Købet. Det er saaledes aabenbart, at Adgangen hertil maa staa ham aaben, naar Forandringen er en Følge af den Undersøgelse af Genstanden, som Køberen altid er berettiget til at foretage og i visse Tilfælde endog pligtig at anstille i Sælgerens Interesse, forat det retslige Mellemværende hurtigt kan blive bragt paa det Rene. Men ogsaa naar Forandringen skyldes Foranstaltninger, som Køberen har truffet udelukkende i egen

Interesse. f. Eks. ved at tage Genstanden i Brug, bør han have Ret til at træde tilbage fra Købet, saafremt Foranstaltningen er truffen inden den Mangel, der berettiger til Ophævelse af Købet, er eller burde være opdaget af ham. Ellers vilde Køberen være afskaaren fra at kunne hæve Købet, f. Eks. naar det ved Slagtningen af et Kreatur, som er købt til Slagtebrug, viser sig, at det har lidt af en Sygdom, som gør Kødet utjenligt til Menneskeføde.

Om Vanhjemmel.

§ 59.

Under var Rets udstrakte Adgang til Vindikation er det Tilfælde, at Køberen lider Tab derved, at Salgsgegenstanden viser sig at tilhøre Trediemand, særdeles praktisk. Det ligger imidlertid udenfor Omraadet for nærværende Udkast at give en almindelig Ordning mellem Køber og Sælger i Tilfælde af denne saakaldte Vanhjemmel. Flere af de herhen hørende Spørgsmaal, navnlig Spørgsmaalet om Køberens Adgang til at hæve Købet, staa i nøje Forbindelse med det til senere Behandling udskudte Spørgsmaal om Vindikation af Løsøre.

Kun om et enkelt Punkt, nemlig om Betingelserne for Køberens Ret til Skadeserstatning, har man fundet det nødvendigt at give en særlig Regel for ikke at give Anledning til en fejlagtig Overførelse paa Vanhjemmelstilfældene af de for Sælgerens Ansvar for Mangler ved Salgsgegenstanden i § 42, 2det Stk. givne Regler. Det maa nemlig anses for hjemlet ved den gældende Rets Grundsætninger og stemmer ogsaa med Sagens Natur, at Sælgeren er pligtig at svare Køberen Skadeserstatning for Vanhjemmel, selv om han ved Købets Indgaaelse har været i utilregnelig Vildfarelse